

TAVŞAN YÜNÜ ÜRETİMİ

Doç. Dr. Çetin KOÇAK
E. Ü. Ziraat Fakültesi

Son yıllarda ülkemizde yeni üretim alanlarına karşı ilgi göze çarpmaktadır. Bu üretim alanlarından biri de "Ankara Tavşanı" Yetiştiriciliğidir. Gerçekten özellikle son bir kaç yıl içerisinde Ankara Tavşanı yetiştirmek için bilgi almak üzere sözlü yada yazılı olarak çok sayıda başvuru ile karşılaşmaktayız. Bu başvurularda çok çeşitli sorular yöneltilmektedir.

Kârlı bir üretim dalı mıdır ?

Ankara tavşanı yünü üretimin kârlı olabileceğini gösteren koşullar vardır. Yabancı ülkelerde tavşan yünü çok yüksek fiyat (yaklaşık 200 mark) bulmaktadır. Bir tavşandan ortalama 700 - 800 gram dolayında yün üretilmektedir. Toplam giderlerin yaklaşık %70 ini yem giderleri oluşturmaktadır. Bir tavşanın günde yediği yem miktarı 100 - 120 gram kadardır. Bu yanıtların tümü birleştirilerek Ankara Tavşanı yetiştiriciliğinin ne ölçüde kârlı bir iş olabileceği kestirilebilir.

Ne büyüklükte bina ve arazi gereklidir ,

Ankara Tavşanı da diğer tavşanlar gibi kapalı binalarda kafes içinde barındırılır. Bu nedenle geniş alanlara gerek yoktur. Üç katlı kafes kullanıldığında kapalı bina olarak tavşan başına 0,75 - 1,0 m² lik alan yeterlidir. Böylece üçyüz anaçlık bir tavşanlık için 225 - 300 m² lik bir bina düşünülmelidir.

İşletme nerede kurulabilir ?

Yerleşim bölgelerinden ve gürültüden uzakta; yol, su, elektrik gibi olanakları bulunan her yerde tavşancılık işletmesi kurulabilir. Sıcaklık azaldıkça yün verimi de artmaktadır. Bu nedenle işletme yeri seçiminde bu durum göz önüne alınmalıdır.

Ne kadar sermaye ister ?

Gerekli sermaye amaçlanan kapasiteye ve o günkü fiyatlara göre değişir. Girişimci basit bir incelemeyle elindeki sermaye

yenin, ne büyüklükte bir işletme kurmaya elverişli olduğunu saptayabilir. Bunun için bina, kafes ve damızlık tavşan fiyatlarını göz önüne almak gerekir. Bina büyüklüğü yukarıda belirlenen ölçütlere göre belirlenip maliyet hesaplanır. Kafes için 2 mm kalınlığında 15 x 15 mm aralıklı kafes teli kullanımı düşünülerek bir tavşan için 70 x 60 x 60 cm boyutlarında bir kafes hesabı ile maliyet çıkarılabilir. Damızlık tavşan konusunda belirli bir fiyat ortaya koymak mümkün değildir. Çünkü ülkemizde damızlık Ankara Tavşanı bulunmadığından kesinlikle yabancı ülkelerden getirme zorunluluğu vardır.

Tavşan yünü nerede pazarlanabilir ?

Tavşan yününe karşı Batı Almanya, Avusturya, İngiltere v.b. çeşitli Avrupa ülkelerinde bir istem olduğu bilinmektedir. Bu ülkelerdeki tavşan yünü alıcılarının adresleri büyük kentlerimizdeki Ticaret Odalarından istenmelidir. Bu firmalarla bağlantı kurularak miktar ve fiyat üzerinde anlaşmaya varılabilir. Hatta aynı firmalar Damızlık tavşan sağlanmasında da yardımcı olabilirler.

Damızlık tavşan nereden sağlanır ?

Ülkemizde Ankara Tavşanı yetiştiren bir kurum ya da özel bir işletme yoktur. Bu nedenle Damızlıkların yabancı ülkelerden getirilme zorunluluğu vardır. Türkiye Kalkınma Vakfının bu konudaki girişimi gerçekleşmemiştir. Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanlığımız konunun önemini kavrayarak damızlık dış alımı yapmalı ve Bakanlığa bağlı kimi kuruluşlarda üretime geçmelidir. Böylece bu hayvancılık dalı ülkemizde daha kolay bir gelişme ortamına kavuşabilecek ve tavşan yünü satışı ile döviz kazandırılması gerçekleşebilecektir.

Nasıl yetiştirilir ?

Ankara Tavşanının yetiştirilmesi, bakım, barındırma ve beslenmesi diğer normal tavşanlardan büyük bir ayrılık göstermez.

Temiz yün elde edilmesi için kafeste barındırma baş koşuldur. Diğer tavşanlar için önerilen kafes ölçüleri Ankara tavşanı için de uygundur. Barınak sıcaklığı arttıkça yün veri-

mi azalmaktadır. Ancak 5 santigrat'dan daha düşük sıcaklıklar için bu görüş geçerli değildir. Yün veriminin 5 santigrat sıcaklıkta 15 santigrat dereceye göre ise %22 daha yüksek olduğu saptanmıştır.

Bakım - yetiştirme işlerinde Ankara Tavşanı için fazladan kırkım ya da yolma işlemi ile tımar söz konusudur. Keleşmeyi önleme ve nitelikli yün üretimi için tımar gereklidir. Bunun dışındaki tüm konular için tavşan yetiştiriciliği ile ilgili bilgiler geçerlidir.

Bu yazıda Ankara Tavşanı yetiştiriciliğinin tanıtımı ve konuya güncellik kazandırılması amaçlanmıştır. Kuşkusuz bu konuda başarıya ulaşmak için bakım, barındırma, besleme ve üretik tekniğine ilişkin bilgileri edinmek ve deneyim kazanmak gerekir. Bu amaçla tavşancılık ile ilgili yayınlardan ve ilgili kamu kuruluşlarından yararlanılabilir.